

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

ÚTMUTATÓ

Az Innovációs és technológiai miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések és a Miniszterelnökséget vezető miniszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei alapján készülő központi írásbeli kérdéssor összeállításához

2019

ÚTMUTATÓ A KOMPLEX ÍRÁSBELI TÉTELEK KÉSZÍTÉSÉHEZ

Az innovációs és technológiai miniszter és a Miniszterelnökséget vezető miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai vizsgái központi írásbeli feladatsorainak összeállítását az Innovációs és Technológiai Minisztérium és a Miniszterelnökség megbízása alapján a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal által felkért szakértők végzik.

A feladat elvégzésével a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal két szakértőt – egy szerzőt és egy szakmai lektort – bíz meg szakképesítésenként. A tételkészítés folyamatában részt vevő szakértők részéről fontos, hogy a konkrét szakképesítés szakmai kompetenciáinak szem előtt tartása valósuljon meg a feladatok összeállításánál.

A szerző elkészíti az írásbeli vizsgafeladatot és a javítási-értékelési útmutatót, azokat eljuttatja lektorálásra a szakmai lektorhoz. A szakmai lektor véleménye alapján a módosított végleges feladatsort és javítási-értékelési útmutatót küldi el az NSZFH adott szakképesítésért felelős munkatársának.

A szakértők felkérése (e-mailben, telefonon és személyesen) a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal részéről történik a feladatkészítést megelőzően

A feladat elvégzéséhez szükséges alapvető dokumentumok:

- A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről
- A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény
- 315/2013. (VIII. 28.) Kormányrendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól
- 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól
- a 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendeletben megjelent szakképzési kerettantervek
 - **módosító rendeletek:**
 - **24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet** a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról
 - **5/2018. (VII. 9.) ITM rendelet** a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet és a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról

A komplex írásbeli feladatsorának összeállításához szükséges dokumentumok:

- **27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről
 - **módosító rendeletek:**

12/2013. (III. 28.) NGM rendelet a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról, valamint egyes szakmai és vizsgakövetelmények kiadásáról szóló miniszteri rendeletek hatályon kívül helyezéséről
(Hatályos: 2013. 09. 01-től)

- **25/2014. (VIII. 26.) NGM rendelet** az egyes szakképzési és felnőttképzési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról (Hatályos: 2014. 09. 01-től)
- **4/2015. (II. 19.) NGM rendelet** az egyes szakképzési és felnőttképzési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról (Hatályos: 2015. 02. 20-tól)

29/2015. (X. 21.) NGM rendelet a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról (Hatályos: 2016. 01. 01-től)

- **29/2016. (VIII. 26.) NGM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról (Hatályos: 2016. 09. 01-től)
- **8/2017. (V. 17.) NGM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról (Hatályos: 2017. 05. 18-től)
- **5/2017. (III. 30.) NGM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról (Hatályos: 2017. 03. 31-től)
- **25/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról (Hatályos: 2017. 09. 01-től)
- **9/2018. (VIII. 21) ITM rendelet** a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról (Hatályos: 2018. 09. 01-től)

- **35/2016. (VIII. 31.) NFM rendelet** a nemzeti fejlesztési miniszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről (Hatályos: 2016. 09. 01-től)
 - **módosító rendeletek:**

- **35/2017. (VIII. 31.) NFM rendelet** a nemzeti fejlesztési miniszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 35/2016. (VIII. 31.) NFM rendelet módosításáról (Hatályos: 2017. 09. 01-től)
- **1/2017. (I. 23.) MVM rendelet** a Miniszterelnökséget vezető miniszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről

Továbbá:

- Az szvk ismeretén kívül tájékozódjon arról, hogy a szakképesítés birtokában a vizsgázó milyen jogosítványokat szerez a munka világában, és ezek kompetenciahatáraihoz igazodjon a tétel tartalma.
- Kiemelten fontos a konkrét szakképesítés munkaterületének ismerete, hogy az adott szakképesítés birtokában a konkrét munkahelyen milyen munkatevékenységet végezhet és végez a leendő munkavállaló a szakképesítés birtokában.

Komplex szakmai vizsga:

Az iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanuló és az iskolarendszeren kívüli szakképzésben részt vevő felnőtt szakmai elméleti és gyakorlati tudásának, képességeinek, készségeinek, ismereteinek mérése, amely az OKJ-ban meghatározott szakképesítés megszerzéséhez szükséges, a szakképesítéshez tartozó feladatprofil szerinti tevékenységek ellátásához meghatározott ismeretek elsajátítását tanúsító, jogszabályban meghatározott bizonyítvány kiadására irányuló eljárás. A szakmai elméleti és gyakorlati képzés során megszerzett, a szakmai és vizsgakövetelményben előírt szakmai követelményeknek – az iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési kerettanterv szerinti, az iskolarendszeren kívüli szakképzésben a képzési program szerinti – elsajátítását egységes eljárás keretében méri.

Az írásbeli feladatsor tartalmi és formai követelményei:

A feladatsorok az szakmai vizsgakövetelmény 5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai; és azon belül az 5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység alatt leírt vizsgafeladatokhoz készüljenek.

Fontos szempont a vizsgafeladat időtartamának figyelembevétele. A feladatsor annyi és olyan bonyolultságú feladatot tartalmazzon, amit a vizsgázó az adott időtartam alatt meg tud oldani. A feladatokat szakképesítéstől függően nem szükséges munkahelyzetbe foglalni. A feladatsor az adott szakképesítés sajátosságait figyelembe véve a lehető legtöbb féle feladat típust tartalmazza.

Az írásbeli vizsgafeladat tartalma legyen alkalmas arra, hogy

- az összes modul tananyagában szereplő ismereteket komplex módon mérje,
- a feladat kapcsolódjon a gyakorlathoz, a szakképesítés követelményének megfelelő komplex tudást mutassa be,
- a vizsgázó komplex szakmai tudását értékelje, ne a kifejezőképességét;
- javítóvizsga esetén az írásbeli, az interaktív vagy a központi gyakorlati vizsgatevékenységhez készült feladatlapnak alkalmasnak kell lennie a

részszakképesítés megszerzéséhez szükséges tudás mérésére is, ha az érintett szakképesítésnek van részszakképesítése.

A feladatok tartalmaként célszerű a jellemző, gyakori, munkahelyeken előforduló munkafeladatokat, munkatevékenységeket figyelembe venni. A feladat tervezésekor, elkészítésekor köztéttséget jelenthet, hogy ezek országos, egységesen alkalmazandó feladatok, ezért a követelményeknek a vizsgázók által teljesíthetőeknek kell lenniük.

Az egyes feladatokhoz, feladategyedekhez annyi időt és olyan tudáselemek mérését kell rendelni, amelyek felmérése az szvk által meghatározott időkeretben az elvart arányos összetétel mellett megvalósulhasson. A feladatsor az adott szakképesítés sajátosságait figyelembe véve többféle feladattípust tartalmazzon.

A feladatsorok összeállításánál törekedni kell arra, hogy

- különböző feladattípusok váltakozzanak, tartalmazzanak alapfogalom-meghatározásokat, a szakképesítés szempontjából fontos eszközöket, módszereket, számításokat, elemzéseket, eljárásokat, munkatevékenységek leírását, bemutatását.

A feladatok adjanak lehetőséget a tudás esszészerű kifejtésére, a szövegértésre is. Az írásbeli feladatok összeállításánál mellőzni kell a vizsgázót megzavaró komplikált kérdésmódot, mely jelentősen megnövelheti a vizsgafeladatra fordított időt is.

Nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy az egyes feladatok közel egyenletes nehézségűek legyenek. Az alapvető szakmai ismeretek kerüljenek számonkérésre, ezért magasabb pontszámmal kerüljenek értékelésre is.

- A feladatok megfogalmazása, az instrukciók igazodjanak a szakképesítés bemeneti szintjéhez. A vizsgázó legyen tisztában azzal, hogy mi az elvárás, mi a feladat. A kérdések legyenek egyértelműek, tárgyilagosak, konkrétak, nyelvtanilag helyesek, stilisztikailag megfelelőek, tartalmilag érthetőek, szakmailag kifogástalanok. Egy feladategyed időtartamára legalább 3-5 percet, max. 30 percet kell számolni.
- A feladatok ne épüljenek egymásra, azaz ne az előző feladat eredménye kelljen a következő feladat megoldásához. Amennyiben a szerző a feladategyedeket egymásra épüléssel határozta meg, úgy a vizsgázó figyelmét erre fel kell hívni. (Nem javasolt, de egyes szakképesítéseknél ez indokolt lehet.)
- Amennyiben a szakmai és vizsgakövetelményeket összeállító szakértők úgy határozták meg az írásbeli feladatokat, hogy felsorolják a szakképesítés moduljait és azok tananyagtartalmára hivatkoznak, akkor a szerző úgy állítsa össze a feladatsort, hogy a szakképesítésre leginkább jellemző írásbeli tevékenységeket vegye figyelembe a meghatározott feladatra szánt időkorlátan belül. Ha az szvk felsorolja az írásbeli vizsgatevékenység feladat- és témaköreit, elég azok szó szerinti és szintbeli figyelembevétele.
- Az írásbeli feladatok kidolgozása során kerülni kell a szóbeli tételsorokban szereplő követelmények ismételt számonkérését.

Fontos, hogy a szerző (és a lektor) a feladat megalkotását követően saját maga is oldja meg az írásbeli feladatot, tesztelve, hogy minden, a feladat megoldásához szükséges információt megadott-e, és az adott idő (az szvk-ban meghatározott időtartam) alatt a feladat megoldható-e.

Ezeket a vizsgázóknak kell majd megoldaniuk ezért (általános szabályként) kimondható, hogy a vizsgázónak általában több időre van szüksége a megoldáshoz, mint a szerzőnek (lektornak).

Feladatsor pontozása:

Szükségszerű, hogy a javítási-értékelési útmutató kapcsolja össze a feladategyedeket, ezen belül az egyes feladategyedekhez meghatározott pontszám során érvényesüljenek az arányosság, a teljesíthetőség és a differenciálhatóság szempontjai is.

Amennyiben a szakképesítés összetettsége indokolja, hogy több szakértő készítse el az írásbeli feladatsort, úgy a lektorra hárul az a feladat, hogy arányosítsa a pontszámokat a nehézségi fokoknak megfelelően.

A pontszámok meghatározásánál a következő elveket kell követni:

- a vizsgafeladat minden esetben lehetőleg 100 pont értékű legyen (100 pont = 100%),
- pontozáshoz csak egész pontértékek használhatók,
- pontlevonás nem alkalmazható, csak részpontszám adható,
- teljes pontszám csak hibátlan feladatmegoldásért adható, hiányzó válasz esetén részpontszám adható,
- a számításoknál nem elegendő a végeredmény feltüntetése, a mellékszámításokat is mellékelni kell,
- „gördülő hiba” esetén korábban rontott számításból eredő eredmény későbbiekben helyes használata esetén a részpontszámot meg kell adni,
- ha az egyes feladategyedeknél többféle megoldás is lehetséges (a javítási-értékelési útmutatóban az eljárást meg kell határozni), eltérő megoldások esetén, amelyek teljes értékűek is lehetnek, teljes pontszámot kell adni.

A teljesítmények értékelése:

Az alábbi pontozási skálát javasoljuk figyelembe venni a teljesítmények értékelésénél.

A pontszámok megfeleltetése osztályzatoknak:

81 – 100 pont	jeles (5)
71 – 80 pont	jó (4)
61 – 71 pont	közepes (3)
51 – 60 pont	elégséges (2)
0 – 50 pont	elégtelen (1)

Amennyiben a szakmai vizsgakövetelmény, illetve a szakmai konszenzus másképpen nem rendelkezik az adott szakképesítés vonatkozásában.

A vizsgán használható segédeszközök:

- A felhasználható segédeszközök egyértelműen és világosan megfogalmazva kerüljenek a feladatba, ne adjon lehetőséget a többféle értelmezésre.

- Meg kell határozni, hogy kinek a kötelessége biztosítani a használható segédeszközöket a vizsgára: képzőnek, iskolának, vizsgaszervezőnek vagy esetleg magának a vizsgázónak.
- Meghatározandó, hogy mi a teendő az írásbeli vizsgán, ha a vizsgához szükséges eszközök nem állnak rendelkezésre, vagy „vis maior” miatt nem használhatóak, pl. számítógép használata során nincs áram, vagy megszűnik az internetkapcsolat.
- Amennyiben szükséges az írásbeli feladatsorhoz általános tájékoztatót csatolni, vagy segédanyagot, segédeszközt biztosítani a vizsga ideje alatt, illetve a vizsgafeladat elvégzéséhez számítógép, esetleg speciális szoftverek szükségesek, azt külön útmutatóban kell megadni. Ilyen esetben csak az használható, amit az útmutatóban a szerző megadott, meghatározott vagy megjelölt.
- A vizsgaszervezőnek biztosítani kell a megadott feltételeket (adatgyűjtemények, függvény táblázatok, műszaki leírások, számítógép, internetelés, hálózati kommunikáció tiltása vagy naplózása, a feladatsor elvégzéséhez szükséges szoftverek stb.).
- A számítógépen megoldandó feladatsorok esetében a szerző készítsen forrásfájlokat (a vizsgázók számára), valamint a javítást-értékelést segítő megoldásfájlokat (vizsgabizottság munkáját segítő szakértő számára).

Fontos!

A szakmai írásbeli vizsgára **csak szakmailag és pedagógiailag lektorált és elfogadott** feladatsorok kerülhetnek.

Az elkészült feladatsor és a javítási-értékelési útmutató beküldésével egyidejűleg kérjük, hogy kitöltve csatolják a mellékletben található **nyilatkozatot** és **szakmai-pedagógiai véleményt**. A dokumentumokat **e-mailben** vagy **postai úton** kérjük elküldeni az NSZFH adott szakképesítésért felelős munkatársának.

Az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény betartása érdekében a központi írásbeli vizsgaanyagok készítése, lektorálása a **titkos levelezőrendszeren keresztül** történik.

Kérjük a fentiekben leírtak figyelembevételével ellátni a tételkészítési feladatot.

SZAKMAI-PEDAGÓGIAI VÉLEMÉNY AZ ÍRÁSBELI VIZSGAFELADATOKHOZ

A lektor neve:

A szakképesítés azonosítószáma:

A szakképesítés azonosító megnevezése:

A vizsgafeladat megnevezése:

A vizsgafeladat sorozatszám:

1. Megfelel-e az szvk szakmai előírásainak?	Igen	Nem
2. Összhangban van-e a feladatsor a szakképesítés és a vizsgafeladat megnevezésével?	Igen	Nem
3. Szakszerűek-e a feladatok?	Igen	Nem
4. Megfelelő-e a feladategyedek mennyisége?	Igen	Nem
5. Szabatosak, világosak, egyértelműek-e a megfogalmazások?	Igen	Nem
6. Korszerű-e a feladatsor, megfelel-e a szakma követelményeinek?	Igen	Nem
7. Szükséges-e a feladatsorhoz tájékoztatót mellékelni?	Igen	Nem
8. Az értékelés és a pontozás egyértelmű-e, megfelel-e az útmutatóban meghatározottaknak?	Igen	Nem
9. Van-e átfedés a szóbeli tételsorral?	Igen	Nem
10. Egyéb észrevételek és a nem válaszok indoklása:		

Az írásbeli feladatsor **megfelel/nem felel meg** a szakmai és vizsgakövetelményeknek.

Kelt:

.....
aláírás